

9. Vízkereszt utáni harmadik vasárnap.

PEDAGÓGUSUNK A KEGYELEM .

Titus 2, 11 - 14

Titus 2, 1 - 15

Az elmúlt vasárnap a törvény hármasságnáról szólt közöttünk a tanítás. Megértettük, hogy miközben a törvény tükör, fék és ostor, aközben Krisztushoz vezető pedagógusunk nekünk. Ma azt az evangéliumot hirdeti közöttünk Isten, hogy akit a törvény Krisztushoz vezetett, azaz akinek valóban "megjelent az Isten üdvözítő kegyelme", azt egész életén át neveli ez a kegyelem. Így is fogalmaztam meg prédikációm címét: Pedagógusunk a kegyelem. Ugyanis az üdvözítő kegyelem nemcsak azt cselekszi velünk, hogy hitet támaszt szívünkben a Jézus Krisztus egyezeri és tökéletes áldozatában, hanem "tanít" minket. Az eredeti szöveg ennél többet mond, azt mondja, hogy a kegyelem nevel minket, mint az igazi pedagógus.

Atyámfiai, a keresztyén erkölcstant ez különbözteti meg minden más moráltól. Itt ugyanis nem az ember a cselekvő, nem magunk neveljük magunkat. Itt Isten kegyelme a cselekvő, ő formál, nevel bennünket, hogy "mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon."

Mértékletesen.

Azt kérdezhetné bárki: Hát ez is nagy dolog, mértékletesen élni? Erre azt felelem: Bizony nagy dolog. Lehet, hogy sokak által lenézett dolog, de mi tudjuk, hogy a Lélek gyümölcse között, - ahogy valaki találóan nevezte: a kilenc águ gránátalma között - a mértékletesség áll a ~~kez~~csúcson. /Gal, 5, 23/

De hadd tegyek fel egy találós kérdést: Tudjátok-e, az emberek mivel követik el a legtöbb öngyilkosságot? Nos, nem kö-

téllal és nem puskagolyóval, mégcsak nem is gázzal, hanem késsel, villával és pohárral. Igen, így van: mértéktelenül esznek, isznak s évekkkel, vagy évtizedekkel megrövidítik az életüket.

Bibliánk eredeti szava jelenti azt is, hogy megfontoltan, józanul. Elgondolkozhatunk azon is, hogy Pál apostol ugyanezt a fogalmat használja a Szentlélekre is, amikor arról beszél, hogy Isten nekünk az erőnek, a szeretetnek és a józságnak Lelkét adta. /2 Tim. 1,7/ Tehát a nekünk megjelent kegyelem, a nekünk adatott "józságnak Lelke" tesz minket is mértékletes, megfontolt, józan emberekké. Bizonyosan nem vagyunk megszese az igazságtól, ha így foglaljuk össze: megvilágított emberek. Az üdvözítő kegyelem tehát önmagunkkal szemben mértékletes életre nevel.

Igazán.

De amíg a mértékletesség, a megfontoltság, a józság, a megvilágítottság - kinek ahogyan tetszik - , önmagunk megbecsülését jelenti, addig alapigénk második üzenete "igazán" a másik ember, azaz embertársaink megbecsülésére nevel minket.

Bibliánk eredeti szava az UT-ben ötször fordul elő. Amikor az emberre vonatkoztatva hangzik, akkor "méltán", "igazán" szóval fordítják. /Ik. 23,41; 1 Kor. 15,34; 1 Thesz. 2,10/ Amikor Istenre vonatkoztatva szólal meg, akkor így adják vissza bibliafordítóink: "igazságosan", 1 Pt. 2,23: Aki szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, szenvedvén nem fenyegetőzött; hanem hagyta az igazságosan ítélőre.

Nyilvánvalóan arról van itt szó, hogy a kegyelem igazságosan emberekké nevel bennünket. Olyan emberekké, akik gyűlöljük a hazugságot, mégha az az udvariaskodás formájában jelenik is meg. Atyámfiai, engedjük, hogy a minket üdvözítő kegyelem határozza meg embertársainkhoz való viszonyunkat is; azaz

igazán, igazságosan éljünk az emberek között.

Szentül.

Azt láttuk eddig, hogy az üdvözítő kegyelem önmagunk iránt mértékletes, mások iránt igazságos életre nevel bennünket. Alapigénk harmadik szava pedig azt mondja meg, hogy Isten iránt "szentül" élünk e jelenvaló világban.

Mindjárt könnyebben megértjük, miről van itt szó, ha az eredeti szó egyéb jelentéseit is mondom: istenfélően, kegyesen.

Engedjétek meg, hogy hosszas magyarázat helyett Megváltónk egyetlen mondatát, mégpedig az u.n. főpapi imádságban elmondott könyörgését idézzem: "Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól." /Jn.17,15/

Mindnyájunknak tudnunk kell - és gyakorolnunk kell -, hogy a szentül élés, az istenfélően, a kegyesen való élés nem világtól elvonuló, a világ élet-halál kérdéseivel semmit nem törődő, a maga kis üdvösségének a körébe bebürkolózó életet jelent, hanem a világban az Istennek való élést jelenti. Hadd mondjam nagyon egyszerűen: Isten jelenlétének a tudatában való élést jelent. Azt, amit az a két sor fejez ki, amelyre minden gyermeket, és felnőttest boldog örömmel tanítok:

"Bárhol vagyok, bármit teszek,

Lát jó Atyám a Te ezemed!"

De jelent még valamit e szentül élés. Jelenti azt, hogy reménységemmel a jövőbe tekintek. A jövőben pedig "ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését" várom. Erre azonban, - ahogyan Kálvin mondja - , "nem közönséges türelem szükséges, hogy elfáradva igyekezetünkkel fel ne hagyjunk, vagy órállóhelyünk-ről el ne távozzunk."

És most térjünk vissza alapigénk derekas részéhez. Senki ne gondolja, hogy ki akarom hagyni a minket nevelő kegyelem munkájából azt, hogy "megtagadván a hitetlenséget, és a világi kívánságokat..." Nem. Sőt, tudatosan hagytam a végére, hogy ezzel foglaljam össze mindazt, amit eddig mondhattam a mértékletesen, igazán és szentül élésről.

Abban, hogy az üdvözítő kegyelem arra tanít minket, hogy megtagadjuk a hitetlenséget és a világi kívánságokat, szabad azt látnunk, hogy a kegyelem igazán protestánsá tesz bennünket. Valaki azt mondotta: "A keresztyénség vagy protestánsá lesz, vagy nem lesz keresztyénség." Így hisszük mi is. A kegyelem megtanít minket protestálni a kívül és belül lévő nagy ellenséggel, a hitetlenséggel és a világi kívánságokkal szemben.

Aki nem tud nemet mondani, annak az igenje sem sokat ér. Ez igaz a keresztyén életre nézve is. Jézus Krisztus evangéliumából nem hiányoznak ezek a szavak sem: "Ha valaki jöni akar én utánam, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztyét és kövessen engem." /Mt.16,25/ Úgy legyen, Amen.

Néhány megjegyzés:

Titus a fiatal krétai gyülekezet vezetője volt. Nem volt könnyű feladata. A krétaiak nem valami erkölcsös emberek voltak: 1,12. Nem volt rendezett gyülekezeti élet:1,5. A hamis tanítók zavart keltettek: 1,10-14. - A keresztyén igazságnak két tömör összefoglalása található e levélben: 2,11-14 és a 3,4-7.

Alapigénket a római katolikus templomokban karácsony éjféli miséjének szentleckéjeként olvassák fel. - Az 1 Thessz. 2,10-ben is van ilyen hármas felsorolás: szentül, igazán, feddhetetlenül.